

[Time: 3 Hrs]	[Marks:100]
Please check whether you have got the right question paper.	
N.B:	<ol style="list-style-type: none"> 1. All questions are compulsory. 2. Figures to the right indicate full marks. 3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

Q.1	(A) Answer the following: (Any 5)	(10)
	<ol style="list-style-type: none"> i) Scope of public finance ii) Asymmetric information and market failure iii) Types of tax bases iv) Redistributive nature of taxation v) Importance of public expenditure vi) Redemption of public debt vii) Principles of functional finance viii) Fiscal decentralization 	
	(B) Choose the correct option for the following: (Any 10)	(10)
	<ol style="list-style-type: none"> i) Public goods are owned by the <ol style="list-style-type: none"> a) Personal b) Few people c) Special person d) Whole Society ii) What happened when the private sector supplies goods whose demand is inelastic in nature? <ol style="list-style-type: none"> a) Consumer's exploitation b) Beneficial to consumer c) Price falls down d) Optimum consumption iii) The role of is very important in the economic development of any country. <ol style="list-style-type: none"> a) Capital b) Resources c) Money d) Market mechanism iv) When the marginal sacrifice of all taxpayers becomes equal after paying the tax, it is called the principle of of tax. <ol style="list-style-type: none"> a) Certainty b) Productivity c) Elasticity d) Equity 	

- v) Which type of tax increases the economic inequality in society?
- Direct tax
 - Proportional tax
 - Income tax
 - Regressive tax
- vi) tax rates reduce people's purchasing power, reduce demand and curb inflation.
- Excess
 - Less
 - Medium
 - Optimum
- vii) Management of _____ involves productive use of borrowed funds for development.
- Fiscal Solvency
 - Fiscal Ambiguity
 - Fiscal Control
 - Fiscal Treaty
- viii) The instrument of public debt takes the form of government _____ of various kinds.
- Bonds and Deposits
 - Securities and Deposits
 - Bonds and Securities
 - Deposits and Savings
- ix) The objective of maximum social welfare can be achieved only when the inequality of _____ is removed or minimised.
- Income
 - Justice
 - Expenditure
 - Saving
- x) Sharing of financial resources between the central government and the states and local governments comes under the concept of _____.
- Fiscal Federalism
 - Fiscal Policy
 - Fiscal Association
 - Fiscal Competition
- xi) Fiscal policy followed during inflation will result in a _____ budget.
- Deficit
 - Surplus
 - Zero
 - Balanced
- xii) In developing countries, the goal of fiscal policy is to achieve _____.

	<ul style="list-style-type: none"> a) Economic Growth and Development b) Economic Growth and Stabilisation c) Economic Growth and Freedom d) Economic Growth and Control 	
Q.2	<p>Attempt any two from the following.</p> <ul style="list-style-type: none"> A) Explain Dalton’s Principle of Maximum Social Advantage. B) Write a note on the concept of efficiency. C) Explain the role of government in correcting market failure. 	(20)
Q.3	<p>Attempt any two from the following.</p> <ul style="list-style-type: none"> A) Explain the meaning and sources of public revenue. B) Discuss the advantages and disadvantages of indirect taxes. C) Write a note on impact, shifting and incidence of tax. 	(20)
Q.4	<p>Attempt any two from the following.</p> <ul style="list-style-type: none"> A) Explain classification of public expenditure. B) What are the causes of public expenditure growth? C) Explain the burden of public debt. 	(20)
Q.5	<p>Attempt any two from the following.</p> <ul style="list-style-type: none"> A) Discuss various types of fiscal policy. B) What are the various types of public budget? C) Write a note on the functions of the finance commission. 	(20)

[वेळ: ३ तास]	[गुण:१००]
कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.	
सूचना:	<p>१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.</p> <p>२. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.</p> <p>३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.</p>

प्र.१	अ)	<p>खालील बाबींवर टीप लिहा. (कोणत्याही ५)</p> <p>i) सार्वजनिक वित्ताची व्याप्ती</p> <p>ii) असममित माहिती आणि बाजाराचे अपयश</p> <p>iii) कर आधाराचे प्रकार</p> <p>iv) कर आकारणीचे पुनर्वितरणात्मक स्वरूप</p> <p>v) सार्वजनिक खर्चाचे महत्त्व</p> <p>vi) सार्वजनिक कर्जाची पूर्तता</p> <p>vii) कार्यात्मक वित्त तत्त्वे</p> <p>viii) वित्तीय विकेंद्रीकरण</p>	(१०)
	ब)	<p>खालीलपैकी योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०)</p> <p>i) सार्वजनिक वस्तूंचाची मालकी असते.</p> <p>अ) वैयक्तिक</p> <p>आ) कांही लोकांची</p> <p>इ) विशेष व्यक्तीची</p> <p>ई) संपूर्ण समाजाची</p> <p>ii) ज्या वस्तूंची मागणी अलवचिक आहे अशा वस्तू खाजगी क्षेत्राने पुरविल्यास खालीलपैकी कोणता परिणाम होतो ?</p> <p>अ) ग्राहकांची पिळवणूक</p> <p>आ) ग्राहकांना फायदा</p> <p>इ) किंमती कमी होतात</p> <p>ई) पर्याप्त उपभोग</p> <p>iii) कोणत्याही देशाच्या आर्थिक विकासात..... ची भूमिका ही अतिशय महत्त्वपूर्ण असते.</p> <p>अ) भांडवल</p> <p>आ) साधनसामग्री</p> <p>इ) पैसा</p> <p>ई) बाजार यंत्रणा</p>	(१०)

	<p>iv) जेव्हा कर भरल्यानंतर कर भरणाऱ्या सर्वांचा सीमांत त्याग समान होत असेल तर त्याला कराचे.....तत्व म्हणतात. अ) निश्चितता आ) उत्पादकता इ) लवचिकता ई) समानता</p> <p>v) कोणत्या प्रकारचा कर हा समाजातील आर्थिक विषमता वाढवितो. अ) प्रत्यक्ष कर आ) प्रमाणशीर कर इ) उत्पन्न कर ई) प्रतिगामी कर</p> <p>vi) करांच्या दरांमुळे लोकांची क्रयशक्ती कमी झाल्याने मागणी कमी होऊन चलनवाढीला आळा बसतो. अ) अतिरिक्त आ) कमी इ) मध्यम ई) पर्याप्त</p> <p>vii) _____ हा देशाच्या आर्थिक आरोग्याचा एक महत्त्वाचा उपाय आहे. अ) वित्तीय एपतदारी (पतदारी) आ) वित्तीय संदिग्धता इ) वित्तीय नियंत्रण ई) वित्तीय करार</p> <p>viii) सार्वजनिक कर्जाचे साधन हे सरकारी _____ चे रूप घेते. अ) दस्तऐवज (Bonds) आणि ठेवी आ) रोखे (Securities) आणि ठेवी इ) दस्तऐवज (Bonds) आणि रोखे (Securities) ई) ठेवी आणि बचत</p> <p>ix) जास्तीत जास्त सामाजिक कल्याणाचे उद्दिष्ट तेव्हाच साध्य होऊ शकते जेव्हा _____ असमानता दूर केली जाते किंवा कमी केली जाते. अ) उत्पन्नाची आ) न्यायाची इ) खर्चाची ई) बचतीची</p> <p>x) केंद्र सरकार आणि राज्ये आणि स्थानिक सरकार यांच्यातील आर्थिक संसाधनांची वाटणी _____ या संकल्पनेखाली येते. अ) आर्थिक (वित्तीय, राजकोषीय) संघराज्यवाद आ) वित्तीय (राजकोषीय) धोरण</p>
--	--

	<p>इ) वित्तीय(राजकोषीय) संघटना ई) वित्तीय(राजकोषीय) स्पर्धा xi) चलनवाढीच्या काळात पाळलेल्या राजकोषीय धोरणाचा परिणाम _____ अर्थसंकल्पात होईल. अ) तूटीच्या आ) अधिशेष इ) शून्य ई) संतुलित xii) विकसनशील देशांमध्ये, वित्तीय धोरणाचे उद्दिष्ट _____ साध्य करणे हे आहे. अ) आर्थिक वाढ आणि विकास आ) आर्थिक वाढ आणि स्थिरीकरण इ) आर्थिक वाढ आणि स्वातंत्र्य ई) आर्थिक वाढ आणि नियंत्रण</p>	
प्र.२	<p>खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. अ) डाल्टनचे कमाल सामाजिक फायद्याचे तत्त्व स्पष्ट करा. ब) कार्यक्षमतेच्या संकल्पनेवर टीप लिहा. क) बाजारातील अपयश दुरुस्त करण्यात सरकारची भूमिका स्पष्ट करा.</p>	(२०)
प्र.३	<p>खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. अ) सार्वजनिक उत्पन्नाचा अर्थ आणि स्रोत स्पष्ट करा. ब) अप्रत्यक्ष करांचे फायदे आणि तोटे यांची चर्चा करा. क) करभार, करसंक्रमण व कराघात यावर एक टीप लिहा.</p>	(२०)
प्र.४	<p>खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. अ) सार्वजनिक खर्चाचे वर्गीकरण स्पष्ट करा. ब) सार्वजनिक खर्च वाढण्याची कारणे कोणती? क) सार्वजनिक कर्जाचा भार स्पष्ट करा.</p>	(२०)
प्र.५	<p>खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. अ) वित्तीय धोरणाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा. ब) सार्वजनिक अर्थसंकल्पाचे विविध प्रकार कोणते आहेत? क) वित्त आयोगाच्या कार्यावर टीप लिहा.</p>	(२०)